

miä. Kuinkahan paljon tässä kylässä on tyttöjä, jotka ovat halukkaita ostamaan osakkeita? Minä puolestani uskon että he jokainen ymmärtävät, että ostavat osakkeen ja tulevat oman kodin laittajiksi. Nyt, toverittaret, meillä on hyvä aika oman kodin perustamiseen. Me jokainen kyllä ymmärrämme oman, naisten kodin tarpeen. Vaikka tässäkin asiassa on tietyt monenlaisia mielteitä, ei ne kuitenkaan kumoa sitä tosiasiaa, että me Clevelandin naiset tarvitsemme kodin, jossa saamme tuntea olevamme kotona silloin kun emme ole paikassa. Missä me tapaisimme tuttaviamme ja seurustelisivamme jou tohettikinämme, ellei meillä ole omaa kotia? Tiedämme kuinka orvoiksi tunnemme itsemmä, kuinka hylyiksi ja kodittomiksi. Monella meistä ei ole edes sellaisia tunteita, joiden luokse mennä ja tiedämme, minkälaisia yksityisten naisten kodit ovat. Tuhansia palvelustyttöjä joutuu mailman hämäreille poluille, kuin ei heillä ole ollut tuttaviamme, ei tovereita eikä paikkaa jossa edes käydä ja tuntea lähimmäistensä toveruutta ja huomiota.

Varmasti me monta sataa Clevelandin työläisnaisia voimme perustaa ja pitää yllä oman kodin, koska naiset muuallakin ovat sen voineet tehdä. Pois meistä ujous, arkuus ja epäluottamus, sisköt, ja ryhdytään innolla toimintaan. Toivoisin, että siskot sieltä, missä on jo naisten koteja, kirjoittaisivat kokemuksistaan oman kodin suhteen.

Naisilla oli iltama v. k. viimeisen päivä ja onnistui koko hyvin ohjelman puolesta, mutta rahallisesti vähän huonosti. Miesväelä on siitä ollut vähän suut veli-nänsellään, sillä he uskovat itse onnistuvansa iltamassaan paremmin. No, perästäpä kuuluu.

Laiskuus syrjään, naiset, ja käykääpä käsiksi ompeluseuraa käsitöihin. Ei pidä luottaa siihen, että kyllä joku toinen neu-

Hallitus teettää naisilla pitkiä työpäiviä

Olympia, 24 p. huhtik. — Washingtonin valtion työkomissioneri Younger on hänelle tehtyjen valitusten johdosta lähettänyt työministeri Wilsonille virallisen valituksen siitä, että Washingtonin valtiossa rautateitten vaihtuvissa, vauujen korjauspajoissa ja varastohuoneissa palvelevilla naisilla teetetään 10-tuntisia työpäiviä vaikka sekä valtion laki että Yhdysvaltain hallituksen laki määrää työpäiväksi 8 tuntia.

Valitusten johdosta ovat ensin valtion viranomaiset yrittäneet saada parannusta asiaan, mutta yleissyyttäjä selitti Yhdysvaltain hallituksen nykyisin olevan rautatieläisten työteettäjänä eikä valtion viranomaisilla siitä syytä olevan mitään oikeutta sekaantua asiaan.

Youngerille on ilmoitettu, että naisten täytyy varastohuoneissa käsitellä pakkaasia 10 tuntia päivässä \$2.75 palkalla ja uemimmissä tapauksissa 7 päivää viikossa. Valtion lait kieltäisivät yksituiset työnteettäjät teettämästä työtä naisilla sillä tavalla.

loo ja kutoo. Kaikkien olisi otettava osaa työntekoon.

Joko tänne tulee kaikille naisille Toveritar? Eipä taida tulla puolillekaan. Se on heti tilattava. Tieto on voimaa, jolla työläisten tulee varustautua, sillä nykyäika vaatii, että työläiset ovat solidaarisia ja luokkatietoisia.

Tov. Eva H—nen.

BUTTE, MONT.

"Krippi" se yhä viepi uhreja, aivan kuin jonkun luvalla. Kansalaislakini on siihen tautiin kuollut parisen kymmentä vähässä ajassa. Nuori, 29 vuotias lakimies, työläisten toivo ja A. C. M. yhtiön kauhun, tov. J. Sullivan joutui myös manan majoilta samasen "kripin" murtamana. Tov. J. Sullivan toimi työläisten ja lakkolaisten asiamiehenä oikeusasiassa viime kesänä hyvällä menestyksellä. Herraskaiten lakimiestenkin täytyi Sullivanille antaa tunnustus hänen ansiokkaasta työstään. Tämän tunnustuksen auto tietyt tapahtui vasta tov. J. S:nin kuoleman jälkeen, kuten on tavallista henkilöistä, joka toimii ja työskentelee työläisten etujen hyväksi. Myöskin hän toimi lakkopuhujana. Monissa suurissa kokouksissa hän koetti kakkensa uhrata työläisten järjestämisen edesviemisissä. Vainajan jäl suremaan paitsi nuorta vaimoaan, ijäkkäät vanhemmat ja tuhansin nouseva järjestynyt työn raskaan raatajajoukko.

40-vuotias Fred Plant-ampui itsensä aivoista lävitse 38 kaliberin revolverilla ja eli sen laukauksen jälkeen vielä monta tuntia. Plantilla jäi vaino ja vuoden vanha lapsi.

Kaivostapaturmat ne ovat päiväjärjestyksessä entiseen tapaan. Kansalainen John Hautala, joutui kosketukseen voimakkaan sähköjohtojen kanssa, josta oli kuolema seurauksena. Kaivannon nimiä en muista missä tapaturma tapahtui. Olen kuullut että J. Hautala on registreeruksen pelosta käyttänyt eri nimiä. Erjõ Hautalaa ja ehkä useampikin. Hautalon tuttavista ja omista on koetettu saada selviä, vaan ei ole vielä mitään tietoa onko hänellä sukulaisia tässä maassa tai ei.

Ne 41 I. W. W-läistä, jotka tässä tuonnottain vangittiin ja kulettiin kaupungin putkaan, ovat kaikki vapautettu. Virkanyrkki etsivät ja hakivat syitä ja rikoksia oikein neulan kanssa, joihin perusteella sitten olisi poille paukuttu tuomioita, vaan syyttäjät eivät voineet keksiä mitään asiaa jonka perusteella olisi voitu tuomitua vangituista ja niin täytyi laskea pojat vapautteen.

Sitkeän "vainajan", josta olen jo ennen maininnut ampuma Frank Lind on kuollut tälläkuisessa sairaalassa. Ampuja sai tuomion 40 vuodesta 80 vuoteen. F. Lind koetti harjottaa skääpin virkaa viime kesäisen lakon aikana. Surmaavan kuulun lähettäjää Peritunen oli M. M. V. union jäsen.

S. S. o. kokouksessa tk. 21 p. päätettiin viettää Karl Marxin syntymäpäivä Vappujuhlaa toukok. 5 p. Näistä lakkoisjuhlista tulee ennen kuulumattomat kansainväliset juhlit eikä mitään pikkukokkeerit. Vappujuhla-merkkejä päätettiin tilata ja myydä niin paljon kuin mahdollista. Näytelmäseuran toimihenkilöille annettiin kokouksessa nuuskaa nenälle. Ennen vanhassa maassa sitä annettiin vaan nenään. Sitä nuuskaa ei saa pois nenänsä päältä muulla kuin alkua riipään toimintaan. Se on: kappaleita näyttämölle hommaamaan.

Muori H.

P. S. Fred Gelta, Oulu, Wis. Olen tilannut teille koko kartalle yhteisen Toverittaren. Kirjota edelleenkin.

Sama.

LEVACK MINE, ONT. CAN.

Ehkäpä ei ole haitaksi vaikka jonkun rivin täältäkin kirjoittaisi joskus Toverittaren. Vastaka ei ole nähty yhtään kirjoitusta täältä. Moni ei ehkä tiedä tällaista mainintaa olevankaan ja jos ovat nimen kuulleetkin, niin arvelevat että täällä nuku-taan. Mutta se on väärää luuloa. Täällä sitä vasta huomataan. Itämiä pidetään melkein joka pyhä, vaikka meillä ei olekaan vielä omaa tupaa, mutta nyt ajetaan hyvät pian se pystytään. Myyjäisiä ovat ompeluseuran naiset hommaaneet jo pitem-

män ajan ja on ne päätetty pitää kesäkuussa.

Tämä on hyvin epäterveellinen kevyt. Täällä ovat sairastaneet miehet ja naiset järjestään ja nyt alkaa tulla lapsinkin se tauti. Lääkärit nimittävät sitä nuolikuumeeksi. Kuoleman tapauksia ei ole suomalaisten keskuudessa vielä sattunut kuin yksi. Matti Rannalta kuoli toisella vuodela oleva poika. Jos ei pian tule yrittävää sadetta, saa jokainen peljätä hengenlähtöä.

Toverittaria tulee paikkakunnallemme melkein joka perheeseen ja kenelle ei sitä vielä tule, voi kääntyä ompeluseuran valitseman asiamiehen L. Mäen puoleen. Pyydän vielä huomauttaa lähiseudun osastoille, että koettaisitte tehdä parhaanne arpaajilippujemme suhteen, kun niitä lähetetään osastoille, sillä olen me kipeässä rahan tarpeessa. Emme halua suurta tupaa, eikä loistavaa vaan vähäisen, jossa voisimme vapaasti toimia. Kaunista ja Hauskaa kesää työläisille toivoo Yksi Toverittaren lukija.

GLASPORT, PA.

Mikä vaihua osaston valitsemaa Toverittaren kirjeenvaihtajan, kun hän ei koskaan anna kuulua täältä mitään?

Osastomme toimii hyvin hiljalleen, kun kaikilla on niin kiirettä, etteivät tahdo ottaa osaa sen toimintaan; ei tahdo saada toimihenkilöitä sen vertaa, että voitaisiin edes yhdet kunnon iltamat pitää. Ei sillä osaston toimintaa viedä eteenpäin, että neljä, viisi henkilöä tekee kaikki tehtävät. Meidän on kaikkien ryhdyttävä toimella kaikkiin tehtäviin ja hoitettava syrjään kaikki turhat syyt. Itse meidän työläisten täytyy oloimme maailmassa parantaa, ja ellemme sitä tee, tai edes yritä tehdä, sortaa kapitalismi meidät yhä raskaampaan orjuuteen. — Tov., M. . .

MARTINS, FERRY.

Osaston ompeluseuran myyjäiset pidetään toukok. 11 p. Sinne sitä sitten mennään oikein suurella joukolla, sillä jokainen voimme arvata, että arvokkaista käsitöitä siellä myydään, kun naiseemme ovat koko talven niitä nypäilleet ja neulopeet. Ja onhan siellä sitäpaitsi sielun ja ruumiin ravintoa, hyvä ravintola ja kappale "Ensi myrskyjä", jonka esittävät naiset, ja vielä on jotakin, jota ei luovattu sanoa etukäteen, vaan sielläpä-hän sitä tavataan ja nähdään. Tervetuloa!

Martins Ferryn poikamiehet ovat lyöneet tuumansa yhteen ja perustaneet polkatalon. Emännöitsijäksi siihen on tullut Mandi Siren. Niin sitä pitääkin yrittää, pojat.

Miesten iltama t. k. 13 p. onnistui erittäin hyvin. Ohjelma oli arvokasta ja vaihtelevaa. Yleisöä vaan oli niin arvokkassa tilaisuudessa liian vähän. — Lydia.

DETROIT, MICH.

Kevät ja talvi tappelevat tälläkin keskenään ja elköhän siinä kesä voitolle pääse, koska niin ukkonenkin jo jyrähtelee.

Miehet täällä talttavat joutua pian tekemään kotityöt, kun naiset valtaavat kaikki tahdostyöt. Maxwell auto-tyhti otti ensiä kokeeksi yhden naisen ajamaan koettelu-autoa ja kun hän teki työssä niin tyydyttävästi, niin otettiin samaan työhön heti 25 naista.

Vedenvaraamisesta poliisin kirjoituksella joutui George Forester, kun hän teki tavattin ottamassa omin lupinsa 10 gallonan vesipulloa. Vesi on nähdä aikoina ollut niin savista ja huonona, että ei tee mieltä sitä juoda. Sitä johtuneekin, että ihmisiä on hyvin paljon sairaana.

Osastolla oli perheiltama t. k. 14 p. Olihan sitä perhettä kokoontunut kokolalla runsaasti. Näyttää, että osaston jäsenluku on kasvanut paljon sillä ajalla kun minäkin olen ollut täällä. Ohjelmaakin oli runsaasti ja monipuolista: oli puhe, runo, laulua yksityisiltä ja lauluseuralta, murrejuttu, kupletti ja oikein naurattava kappale. Kyllä haailimme vain kannattava käydä kappaleita katsomassa, vaikka onhan niitä joitakin kuulem- ma, jotka eivät ole huvittettuja työvien kappaleita. He siis eivät tah-

do nähdä elämän todellisuutta, vaan elää ja uinnalla haaveilussa. Mutta haaveilulla ei työläinen pitkälle pääse; siitä ei riitä aina yksinäisen eikä perheellisen työläisen elämässä. Todellisuus astuu aina eteen mustana ja raskaana.

Muutama päivä sitten kertoivat muutamat naiset naapurinsa kurjasta kohtalosta. Mies on auttamaton juoppo, jota valmo on niin surrut, että on tullut aivan toivotomaksi ja yrittänyt pari päivää sitten tehdä itsemurhaa hyppäämällä ikkunanasta alas, jonka toiset saivat sillä kertaa estetyksi. Samana päivänä meni hänen rantaan ja hyppäsi jokeen, josta hänet saatiin ylös, vaan ei hän elänyt kuin vähän aikaa kun hänet vietiin sairaalaan.

Ensimmäinen päivä toukokuuta tulee tästä kaupungista kuiva. Ehkäpä ei ole sitten niin paljon kurjuutta, kun nuo pahennuksen levittäjät, kapakat, poistetaan. Nuo miesparat kun ovat niin "heikkoja" että kun joku vastoinkäyminen sattuu, niin alkoholiin sitten on parhain ystävää.

Toivoisin, että Toverittareissakin kirjoitettaisiin joskus raittiusdestakin. On niin säälillä nähdä, kuinka monta nuorta ja sileitä tyttöä tulee vanhasta maasta ja saa täällä huonoa seuraa ja sitte jonkun ajan kuluttua he ovat tulleet siihen käältykseen, että on suuri kunnia kun osaa kallistaa lasin huulilleen ja olla humalassa. Meidän tulisi taistella alkoholiapahetta vastaan, sillä meidän työläisten jo ennestäänkin huono elämä tulee sen takia vieläkin kurjemmaksi. Kuinka monen perheen onnen on samana väkijoumien käyttö turmellut? Kuinka monen perheen lapset itsiänsä hoavat ja vieroavat kun hän juovuksissa rentullee?

Ehkäpä tännekin alkaa tulemaan Toverittaria joka naiselle, samoin kuin toisilakin puoluelehtiä, kun haalimme joka nurkassa liikkuu lehtien kauppi-aita. Toivon, että kaikille naisille tulisi Toveritar ja että he kirjoittaisivat siihen.

Tov. E. Hironen.

VIRGINIA, MINN.

Virginian s. s. osasto n:o 2 kokouksessaan t. k. 14 p. päätti perustaa Fay Opera hallille ihanneliiton. Lapsia, jotka ovat täyttäneet 5 vuotta otetaan koulun. Opettajiksi tulivat: Maiju Ruuttila, Ada Björninen, Frank Hietala, Syvä ja Hugo Varjo.

En voi olla ihmettelemättä naiseemme työtä ja touhua. Joku viikko sitten he tekivät tänkin, jossa oli neulottu jokaisen nimi, joka oli lahjoittanut 10c, ja nyt on tehtävänä sievä sängyn peite. Kahdeksan naista virkkaa sitä että neulat on kuumana. Onpa meille lahjoitettu sievät virkat oivverhotkin. Kuka mahtaa olla se onnellinen joka saa ihallia naiseemme nypälyksiä? **Älä usko** että se on humpunkia jos naiset tarjoavat tälle ostettavaksi arpalippuja näistä. Ahkeruutta naiset! Kaikki kun kannamme korret yhteiseen kekkoon ja teemme jokainen voitavamme, niin silloin on meidän olemassaolostamme hyötyä. Ei tarvitse sanoa, että en minä kykene enkä osaa sillä työtä on monenlaista.

Terve näkemini! Vappujuhilla tavataan Virginiassa.

HANNA.

VANCOUVER, B. C.

Täällä hiljattain kaupungilla käydessäni sain kuulla, että Vancouverissa tulee olemaan konsertti. Olihan siitä ulkona komeat ilmoitukset "puhvelteen" ja minäkin muuten mukana menin tuohon merkilliseen tilaisuuteen t. k. 18 p. Suurta odotin minä niinkuin muitkin, vaan sitä ei tullut. Tosin pianonsoitto oli hyvää. Sen kyllä tuli huomamaan, että Riihimäki on hyvä soittaja. Laulut vain eivät juuri yksikään olleet tyydyttäviä ja useita niistä olisi saanut jättää pois. Sitten piti hyvän orkesterin tulla soittamaan tanssia, vaan kun tuli se aika, niin koreasti pyydettiin anteeksi, etteivät soittajat olleet saapuneet. Vancouverin union soittajat tavallisesti tulevat, kun he lupaavat, ettei siitä ole verukkeeksi. — No, niin, petyttyään se oli tanssilauluilla. Eivät olleet tyyty-